

TUUSNIEMEN KUNTA
Tekninen toimi

KAAVOITUSKATSAUS 2023

YLEISTÄ

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kaavoituskatsauksen tarkoituksena on antaa kuntalaisille tietoa vireillä olevista maankäytön suunnitelmista.

Maankäyttö- ja rakennuslaki korostavat kansalaisten tiedonsaannin merkitystä ja osallistumista päätöksentekoon. Kaavoituskatsaus pyrkii omalta osaltaan edistämään näitä tavoitteita.

Kaavahankkeiden vireille tulosta ilmoitetaan vuosittaisessa kaavoituskatsauksessa, paikallisissa lehdissä ja kunnan ilmoitustaululla.

Kaavahankkeista tiedotetaan myös kunnan kotisivuilla. Kunta lähettää myös kirjeet kaavoitettavan alueen ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille.

Jokaisesta kaavahankkeesta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Siinä kerrotaan kaavan lähtökohdista ja tavoitteista sekä määritellään arvioitavat vaikutukset ja miten kaavaprosessista tiedotetaan.

Kaavaprosessin aikana osallisille varataan mahdollisuus mielipiteen esittämiseen. Kaavaluonnos ja kaavaehdotus pidetään julkisesti nähtävillä. Lisäksi kaikista merkittävimmistä kaavoista pidetään tiedotustilaisuus alueen asukkaille.

Kaavaehdotuksen käsittelee kunnanhallitus, jonka jälkeen kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Kaavan hyväksymisestä päättää kunnanvaltuusto.

Kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa Kuopion hallinto-oikeuteen. Tavoitteena kuitenkin on, että mahdolliset ristiriidat ratkaistaan kaavaprosessin aikana.

VALTAKUNNALLISET ALUEIDEN KÄYTTÖTAVOITTEET

Valtakunnallisista alueiden käyttötavoitteista päättää valtioneuvosto. Valtioneuvosto teki 14.12.2017 päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaisyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukaan ottaa huomioon ja niitä tulee edistää maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaistoiminnassa.

POHJAKARTAT

1. Taajaman kaavoituksen uusittu pohjakartta valmistui vuonna 2007. Kartoitetun alueen pinta-ala oli n. 600 ha. Vanha pohjakartta oli vuodelta 1987.
2. Maanmittauslaitos on hyväksynyt kartoituksen alueelle laadittavan asemakaavan pohjaksi (25.07.2007; MML 12/621/2006).
3. Pahkasalon Röhänniemen alueelle on laadittu asemakaavan pohjakartta mittakaavassa 1:2000. Laadintyön teki Suuntakartta Oy. Pohjakartta on hyväksytty maanmittauslaitoksessa 20.04.2009.
4. Pahkasalon ent. Vanhainkodin pohjakartta. Laadintyön teki Suuntakartta Oy Joensuusta.
5. Vuoden 2020 aikana on laadittu pohjakartta Lamminpää-tilan alueelle Tuusjärvellä n. 7,6 ha sekä Pappilanniemi-tilalle Pajulahdella n. 3,96 ha + 0,336 ha, jossa on venevalkama Hietarannan venevalkama.

MAAKUNTAKAAVOITUS

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Siinä esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaavan tehtävänä on ratkaista valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset alueiden käytön kysymykset. Maakuntakaava voidaan laatia myös vaiheittain, jotakin tiettyä aihekokonaisuutta käsittelevänä kaavana.

Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta ja viranomaisten muuta alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Kaava esitetään kartalla kaavamerkintöjen ja -määräysten avulla. Maakuntakaavaan liittyy myös selostus, jossa esitetään

kaavan tavoitteet, vaikutukset ja muut, muun muassa kaavan tulkinnan ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot.

Maakuntakaavan laatimisesta vastaa maakunnan liitto ja sen hyväksyy maakunnan liiton liittovaltuusto. Maankäyttö- ja rakennuslain muutos, jonka mukaan ympäristöministeriö ei enää vahvista maakuntakaavoja, tuli voimaan 1.2.2016. Vahvistamisesta luopuminen korostaa maakunnan liittojen keskeistä ja itsenäistä asemaa sekä vastuuta yleispiirteisessä suunnittelussa. Muutos merkitsee samalla ympäristöministeriön roolin muuttumista siten, että ministeriölle kuuluu jatkossa alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen yleinen kehittäminen ja ohjaus. Nykyisin maakuntakaavasta päättää maakunnan liitto.

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan maakuntakaavaa laadittaessa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Lisäksi luonnonsuojeluohjelmien ja -päästösten samoin kuin luonnonsuojelulain mukaisien maisema-alueiden täytyy olla ohjeena kaavaa laadittaessa.

Lisäksi on erityisesti kiinnitettävä huomiota

- maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen
- alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN
- ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin
- vesi- ja maa-ainesvarojen kestäväan käyttöön
- maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin
- maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen; sekä
- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyYTEEN

Maakuntakaavoituksella on keskeinen rooli valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden konkretisoinnissa. Tuusniemen kunta kuuluu Pohjois-Savon Liittoon, joka vastaa maakuntakaavan suunnittelusta.

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laaditaan kahdessa osassa:

1. vaihe on laadittu vuosina 2017-2018, hyväksyttiin 1.2.2019
2. vaihe käynnistettiin vuonna 2019, osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 29.8. – 29.9.2019 ja siihen liittyvä viranomasidevotellu on pidetty 23.10.2019

Tällä hetkellä on voimassa kuusi (6) maakuntakaava, jotka on koottu kaavayhdistelmäksi + sekä Etelä-Savon kolme (3) maakuntakaavaa

- Kuopion seudun maakuntakaava (2008)
- Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava (2008)
- Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 (2011)
- Tuulivoimamaakuntakaava (2014)
- Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030 (2016)
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe (1.2.2019)

•Joroisten osalta v. 2021 alussa tulivat meillä voimaan myös Etelä-Savon maakuntakaavat: kokonaiskaava (2010), tuulivoimaa käsittelevä 1. vaihe-
maakuntakaava (2016) sekä 2. vaihemaakuntakaava (2016).

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2030

Pohjois-Savon maakuntakaava kattaa koko maakunnan alueen.
Maakuntakaava esitetään mittakaavassa 1: 200000 ja taajamien kulttuu-
riympäristöt mittakaavassa 1:20000

Pohjois-Savon maakuntakaava käsittelee kaikkia teemoja tuulivoimaa lukuun
ottamatta. Merkittävimpiä kokonaisuuksia ovat matkailu, kauppa, liikenne-
järjestelmä, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriym-
päristöt, taajama- ja kyläverkko sekä luonnonvaroihin, erityisesti kiviainek-
siin ja turvetuotantoon liittyvät varaukset. Ympäristöministeriö vahvisti
maakuntakaavan 7.12.2011. KHO hylkäsi maakuntakaavan vahvistamispää-
töksestä tehdyn valituksen 22.3. 2013.

POHJOIS-SAVON TUULIVOIMAMAAKUNTAKAAVA

Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava koskee koko maakuntaa.

Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävien
tuulivoimapuistojen sijoittumista maisemallisesti kestäville, tekniset edelly-
tykset täyttävälle alueelle luonnon ja asutuksen asettamien reunaehto-
jen puitteissa. Maakuntakaavassa on osoitettu Pohjois-Savon 18 tuulivoima-
alueen lisäksi Kuopion lentoaseman päivitetty melualue ja melualueen muu-
toksesta aiheutuvat tarkistukset alueen muihin maankäyttömerkintöihin.

Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 15.1.2014. Kaavaa on
täydennetty yhdellä potentiaalisella tuulivoima-alueella 1.6.2016 vahvistu-
neen kaupan maakuntakaavan yhteydessä. Kaavasta on kumottu viisi tuuli-
voima-aluetta 19.11.2018, jolloin maakuntakaavoissa on osoitettu Pohjois-
Savoon kaikkiaan 14 potentiaalista tuulivoima-aluetta.

Tuusniemen kunnan alueella ei ole potentiaalisia tuulivoima-alueita.

POHJOIS-SAVON KAUPAN MAAKUNTAKAAVA

Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030 kattaa koko maakunnan ja siinä
on käsitelty seudullisesti merkittävät vähittäiskaupan suuryksiköt, työpaikka-
alueisiin kohdistuvat tarkennukset, Rautalammin ja Suonenjoen Tervalam-
minvuoren potentiaalinen tuulivoima-alue, SEVESO II-direktiivin mukaisten
tuotantolaitosten konsultointi vyöhykkeet sekä Rautalammin Etelä-
Konneveden kansallispuiston alue. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaupan-
maakuntakaavan 15.6.2015. Maakuntavaltuuston päätöksestä valitettiin.
Ympäristöministeriö hylkäsi valituksen ja vahvisti maakuntakaavan 1.6.2016.

Kaupan maakuntakaavaan liittyviä merkintöjä on tarkistettu Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1.vaiheessa.

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040, 1. vaihe

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 tarkistamisen 1. vaihe käynnistyi vuoden 2017 alussa. 1.vaiheessa käsiteltiin lainsäädännön muutoksista johtuvia sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta tärkeitä, seurannassa ja sidosryhmäneuvotteluissa esille nousseita teemoja, kuten vähittäiskaupan suuryksiköt, tavaraliikenteenterminaalit, soidensuojelu, pellot, sähkönsiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, Puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostoimintojen alueet ja suojavyöhykkeet, Päijänne-Saimaa-kanava, vt5Leppävirran keskustankohdalla, puolustusvoimientoimintaahaittaavattuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet. Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan 19.11.2018(21§). Maakuntakaavan voimaantulosta kuulutettiin 1.2.2019 alueen kunnissa.

Valmisteilla oleva maakuntakaava 2040 2. vaihe:

2. vaihe on tullut vireille 2019 ja Joroisten kunnassa elokuussa 2021.

2. vaihe on ollut nähtävillä luonnosvaihtoehtoina 11.1.-14.3.2022

2. vaiheen teemat ovat: aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen, liikenne, kulttuuriympäristö, virkistys, luonnonsuojelu- ja luonnonvarat, yhdyskuntateknikka ja tekninen huolto sekä muut teemat (vapaa-ajan asuminen, tulvariskialueet, biotalous, tuulivoima, ilmastonmuutos).

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. ja 2.vaiheiden muodostama kaavallinen kokonaisuus tulee aikanaan kumoamaan ennen vuotta 2018 laaditut maakuntakaavat. Tarkistamisen tavoitteena on saada aikaan voimassa olevista maakuntakaavoista yksi kokonaisuus, samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja näin yleispiirteistää maakuntakaavaa. Tavoitteena on myös painottaa ja valita niitä maakuntakaavallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntastrategian toteutumista.

TUUSNIEMEN KUNNAN ALUEEN KAAVATILANNE

YLEISKAAVOITUS

Tuusniemen kunnan alue on kokonaisuudessaan yleiskaavoitettu. Vanhin voimassa oleva yleiskaava on vuodelta 1993 (Kv 8.6.1993) ja uusin yleiskaava on vuodelta 2014 (Kv 14.4.2014).

Kaavinjärvi – Rikkaveden rantaosayleiskaava

Tuusniemen kunnanvaltuusto on vahvistanut ensimmäisen kerran rantaosayleiskaavan 09.11.2000. Valitusprosessien ja kaavan muuttamisen sekä uudelleen tarkastelujen jälkeen kaava on korvattu kunnanvaltuuston 27.02.2008 vahvistamalla osayleiskaavalla.

Tuolloin kaavasta tehtiin kaksi valitusta. Kaava pantiin täytäntöön muilta osin paitsi valituksen kohteena olevilta osin (Kh 21.04.2008).

Kaavasta tehdyt valitukset Kuopion hallinto-oikeus on hylännyt (25.03.2009) ja kaava on saanut kokonaisuudessaan lainvoiman.

Tuusjärven – Hiidenlahden rantaosayleiskaava

Kaava on hyväksytty kunnanvaltuuston päätöksellä 12.06.2002 ja se on saanut lainvoiman.

Tuusniemen kunnanvaltuusto on antanut ponssin Tuusjärven kaavoituksen käynnistämisestä ja kaavoitustyön valmistelu aloitetaan vuoden 2017 aikana selvitystyöllä.

Rakennuskielto, joka vaatii yleiskaavan muuttamista:

Jani ja Saija Ovaskaiselle myönnetyn poikkeamisluvan yhteydessä Yläpiharanta (857-402-1-21) –nimisestä tilasta muodostetun määräalan viereinen RA-1 –alue on asetettu rakennuskieltoon siihen saakka, kun alueen yleiskaava on muutettu vastaamaan poikkeamisluvan mukaista tilannetta (MRL § 38.1). (Päätös: Kh § 106 / 04.09.2006).

Kunnanhallitus on päättänyt pidentää määräaika viidellä vuodella. Samalla rakennusalueen vieressä oleva RA-1 –alueen rakennuskielto jatkuu viidellä vuodella (MRL 38 §) - kunnanhallituksen päätös 11.07.2011 § 86. Rakennuskieltoa ei voida enää jatkaa, vaan tältä osin kaava on muutettava nykytilannetta vastaavaksi.

Tuusniemen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 14.5.2018 § 13 hyväksynyt Tuusjärvi-Hiidenlahti rantaosayleiskaavan päivityksen, joten kaavoitus on saatettu näiltä osin päätökseen.

Tuusjärven kyläyleiskaava vireillä

Tuusjärven alueella on vireillä Tuusjärven kyläyleiskaava, joka käsittää Tuusjärven kyläalueen liitteenä olevan rajauksen mukaisesti. Alueen pinta-ala on noin 2800 ha.

Keskeisenä tavoitteena on määritellä alueet, jotka soveltuvat kylämäiseen asuinrakentamiseen. Lisäksi rantarakentamisen (määrät, rakennusoikeudet, sijainnit, käyttötarkoitukset) osalta tarvittavissa määrin päivitetään voimassa olevaa rantaosayleiskaavaa nyt laadittavan tavoiteasettelun mukaisesti.

Maanomistajakuulemisia on pidetty elo-syyskuun vaihteessa 2023.

Juojärvi – Pajuharju – Pahkasalo rantaosayleiskaava

Kaava-aluetta on v. 2002 alussa laajennettu koskemaan Pahkasalon saaren aluetta. Työhön sisältyi myös Pahkasalo – Saunaniemen matkailualueen vaikutusten tarkastelu.

Kaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.11.2002.

Kaavasta jätettiin kuusi valitusta. Kuopion hallinto-oikeus on päätöksellään 13.02.2004 hylännyt valitukset ja kaava on kokonaisuudessaan saanut lainvoiman.

Pahkasalon saaren osalta kaava on kumottu.

Pahkasalon saaren osalta kaavaa on muutettu Kirkonkylän osayleiskaavan laadinnan yhteydessä (kv. 11.10.2006 § 29).

Pahkasaloon on laadittu vain saarta käsittävä osayleiskaava, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 4.11.2009 (kv. 55 §). Kaavan laatijana on ollut Pöyry Finland Oy.

Kosula – Suvas rantaosayleiskaava

Kaavan laatijana oli Suunnittelukeskus Oy Kuopiosta.

Kaava on ollut luonnoksena nähtävänä ajalla 07. – 31.05.2003.

Luonnosvaiheen muistutusten käsittelyn ja viranomaisneuvottelujen jälkeen kaava oli ehdotuksena nähtävillä 22.12.2003 – 27.02.2004.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Kosula – Suvas osayleiskaavan kokouksessaan 01.06.2004.

Kaavasta tehdyt valitukset on Kuopion hallinto-oikeus yhtä valitusta lukuun ottamatta hylännyt. Yksi valittajista on valittanut edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen - korkein hallinto-oikeus on hylännyt valituksen 31.08.2007. Kaava on kokonaisuudessaan lainvoimainen, pois lukien Aaltoniemi- (857-401-6-51) ja Metsäranta- (857-401-6-55) tilat, joiden osalta kaava kumoutui muotovirheen vuoksi. Ko. tilojen osalta on kaavamuutos vireillä – kaavamuutoksen tarkoituksen osoittaa molemmille tiloille rakennuspaikat. Kaavan täydennys edellä mainittujen tilojen osalta on hyväksytty kunnanvaltuustossa 9.10.2017.

Kosula-Suvas rantaosayleiskaavan muutos on käynnistynyt alueen maanomistajien toiveesta. Tuusniemen kunnanhallitus on hyväksynyt maanomistajien kanssa tehdyt kaavoitus sopimukset 28.5.2018 § 82 ja § 83. Kaavaluonnos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä muu valmisteluaineisto ovat olleet nähtävillä 13.5. – 13.6.2019. Luonnoksen nähtävillä oloajan jälkeen luonnosta on vielä muutettu siirrettävien rakennuspaikkojen sijoittumisen osalta.

Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 21.10 – 20.11.2019. Ehdotuksesta ei tullut muistutuksia. Tuusniemen kunnanvaltuusto on hyväksynyt kaavaehdotuksen 11.5.2020 § 9. Kaavasta ei ole valitettu, joten se on lainvoimainen.

Kirkonkylän osayleiskaava

Kaava on ensimmäisen kerran laadittu v. 1984.

Uusimistyöhön otettiin mukaan myös Ritoniemen osayleiskaava, joka oli laadittu 1996. Kaavaan tuli myös osia Juojärvi – Pajuharju – Pahkasalo yleiskaavasta (Hietaranta, Pahkasalo, osa Tuuslahtea). Kaavan suunnittelijana oli Suunnittelukeskus Oy.

Kaavan luonnos käsiteltiin syyskuussa 2005.

Ehdotuksena kaava oli nähtävänä 06.06. – 07.07.2006.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Kirkonkylän osayleiskaavan 11.10.2006 / § 29.

Kaavasta ei tehty yhtään valitusta. Kaava on kokonaisuudessaan lainvoimainen.

Kirkonkylän osayleiskaavaan on laadittu kaavamuuotos 2018. Kaavamuuotoksen tarkoituksena on ollut laatia osayleiskaavan muutokset kolmelle alueelle.

1. Kankaantauksen teollisuusalueella ja Käärmevaarun alueella teollisuus- ja työpaikka-alueen laajentaminen, teollisuusalueen tieyhteyksien parantaminen, Hietarannan ja kirkonkylän välisen rinnakkaisyhteyden suunnittelu ja virkistysalueiden turvaaminen.
2. Tuusniemen satama-alueella tavoitteena on ollut satama-alueen kehittäminen ja alueen käyttötarkoituksen päivittäminen.
3. Tuuslahdella, itäpuolen ranta-alueilla siirrettiin rakennuspaikka jätevesipumppaamon vuoksi.

Kaavaluonnos kirkonkylän osayleiskaavan kaavamuuotuksesta on käsitelty kunnanhallituksessa 8.10.2019 §139 ja päättänyt asettaa sen luonnoksena nähtäville. Luonnos on ollut nähtävillä 22.10. -30.11.2018. Kaavaehdotus on käsitelty kunnanhallituksessa 14.1.2019 § 9 ja se on päätetty asettaa ehdotuksena nähtävillä. Ehdotus on ollut nähtävillä 21.1. – 21.2.2019. Kirkonkylän osayleiskaavan kaavamuuotosehdotus on hyväksytty kunnanvaltuustossa 25.3.2019. Kaavaehdotuksesta ei ole tullut valituksia valitusajan puitteissa ja näin kaava on lainvoimainen.

Pahkasalon osayleiskaava, Tuusmäen osayleiskaava

Pahkasalon ja Tuusmäen alueiden yleiskaavoitus käynnistettiin yhtenä hankkeena, mutta kaavamuuotoksia on viety eteenpäin eri hankkeina niiden erilaisuudesta johtuen.

Pahkasalon osayleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.11.2009 ja se on kokonaisuudessaan lainvoimainen.

Tuusmäen alueella on yrittäjän toimesta teetetty meluselvitys, jonka pohjalta osayleiskaavoitus on käynnistetty.

Tuusmäen osayleiskaava on ollut nähtävillä ehdotuksena 14.09. – 15.10.2010 - kaavan valmistelutyö ei ole edennyt nähtävillä olon jälkeen.

Tuusmäen moottoriurheilukeskushanke on rauennut. Molempien kaavojen laatijana on ollut Pöyry Finland Oy.

Juojärven rantaosayleiskaava

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 08.06.1993. Kaavan laatijana oli Suunnittelukeskus Oy.

Ko. rantaosayleiskaava on päivityksen tarpeessa, koska se on perusteiltaan vanhentunut ja poikkeaa määräyksiltään muista rantaosayleiskaavoista.

Päivitys on tarkoitus käynnistää, kun Paakkilan seudun osayleiskaavahanke saadaan lainvoimaiseksi.

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 15.5.2017 § 65 aloittaa Juojärven rantaosayleiskaavan päivityksen. Kaavoittajaksi on valittu Maankäyttösuunnittelu Kaavaharju.

Juojärven rantaosayleiskaavan laadintaan liittyen on pidetty maanomistajien kuulemistilaisuuksia 16. – 20.9.2019 välisenä aikana, kolmena päivänä ma, ti ja pe. Kuulemistilaisuudessa on otettu vastaan maanomistajien huomioita ja toiveita maa-alueidensa kaavamuuostarpeista.

Kaavaluonnos käsitelty kunnanhallituksessa 18.5.2020 § 80 ja se on päätetty asettaa luonnoksena nähtäville. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 28.5. – 29.6.2020 välisen ajan. Kaavaluonnoksesta annettiin 3 lausuntoa ja 2 kirjallista mielipidettä.

Juojärven rantaosayleiskaavan päivitys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.10.2022 § 53.

Paakkilan alueen osayleiskaava

Kaavoitustyössä konsulttina toimi FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Kaava oli ensimmäisen kerran ehdotuksena nähtävillä 16.12.2013 – 20.01.2014.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kaavan 14.04.2014 § 8 - kaavasta tehtiin kaksi valitusta.

Kunnanhallitus päätti 23.06.2014, että kaava asetetaan ehdotuksena uudelleen nähtäville, koska kävi ilmi, että 1. käsittelyn valmistelun yhteydessä oli puutteellisuuksia, mikä olisi aiheuttanut kunnanvaltuuston päätöksen kumoamisen valitustilanteessa.

Kaavaehdotus asetettiin uudelleen nähtäville 22.08. – 22.09.2014 väliseksi ajaksi. Kunnanvaltuusto hyväksyi kaavan 27.10.2014 § 51. Kaavasta tehtiin yksi valitus, joka on edelleen hallinto-oikeuden käsiteltävänä. Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 16/0065/3, jossa hallinto-oikeus toteaa Teuvo Smolanderin peruuttaneen valituksensa kunnanvaltuuston Paakkilan osayleiskaavaa koskevasta päätöksestä (kv 27.10.2014 § 51) - kaava on nyt lainvoimainen.

ASEMAKAAVOITUS

Rakennuslain nojalla voimaantullut rakennuskaava on voimassa Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena asemakaavana, jossa ei ole sitovaa tonttija-koa. Asemakaava laaditaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten.

Tuusniemen kunnassa on voimassa olevat asemakaavat:

- Kirkonkylän asemakaava, vahvistettu 22.07.1964, johon on tehty lukuisia muutoksia ja laajennuksia - viimeisin vahvistus 31.05.2017.- Saanut lainvoiman

- Honkaniemen asemakaava (kv. 8.6.2009).
- Röhänniemen asemakaava(kv. 16.6.2010) -saanut lainvoiman 26.7.2010.
- Pappilanniemen asemakaava (kv. 25.02.2013) - saanut lainvoiman 04.04.2013.
- Kirkonkylän asemakaavan muutos / Kulajoen alue (kv. 14.04.2014 § 9) - ei valituksia, on lainvoimainen.
- Keskitien asemakaava ja Harjutien asemakaavan muutos (kv. 09.06.2014 § 17) - ei valituksia, on lainvoimainen.
- Pahkasalon asemakaava (kv. 14.04.2014 § 10) - ei valituksia, on lainvoimainen.

Uusimmat muutokset asemakaavaan sekä uusi Pajulahden asemakaava

- Satama-alueen asemakaavan muutos hyväksytty valtuustossa 14.9.2020 § 32. Kaavamuutos on saanut lainvoiman.
- Teollisuusalueen asemakaavan muutos hyväksytty valtuustossa 11.5.2020 § 8. Kaavamuutos on saanut lainvoiman.
- Teollisuusalueen asemakaavan muutos ja laajennus on vireillä ja se on ollut luonnoksena nähtävillä 3.11. – 4.12.2020. Kaavaehdotus on nähtävillä 9.3. – 9.4.2021. Kaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.5.2021 § 25
- Pajulahden asemakaava vireillä ja luonnos on ollut nähtävillä 30.11. – 31.12.2020 ja ehdotus on nähtävillä 9.3. – 9.4.2021. Kaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.5.2021 § 22
- **Kirkonkylän alueen ajantasa-asemakaava**

Vuoden 2014 aikana on laadittu Kirkonkylän alueelle ajantasa-asemakaava, jossa nykyiset voimassa olevat kaavat on yhdistetty vektoriaineistoksi Autocad –muotoon siinä muodossa kuin kukin kaava on vahvistettu. Laatijana FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Työssä ei ole tehty juridisia muutoksia kaavaan.

RANTA-ASEMAKAAVOITUS

Maanomistaja voi huolehtia ranta-asemakaavaa koskevan ehdotuksen laatimisesta ranta-alueelleen. Maanomistajan toimesta laaditun ranta-asemakaavan tulee muodostaa tarkoituksenmukainen kokonaisuus. Rakennuslain mukaan voimaan tullut rantakaava on voimassa Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena ranta-asemakaavana.

Rantaosayleiskaavoituksen edetessä on kiinnostus ranta-asemakaavojen laadintaan on vähentynyt.

Voimassa olevat ranta-asemakaavat:

▪ Huuhkon saari	06.11.1980
▪ Kaavinjärvi	15.11.1996
▪ Metsälevä	28.10.1987

▪ Ohtaansalmi	07.09.1994 ja 10.07.1997
▪ Paakkila	08.09.1987
▪ Pentinniemi – Sationiemi	04.01.1990
▪ Oravinlahti – Tölpäkkö – Pappila (Kaavinjärveen rajoittuvat alueet)	18.11.1994
▪ Selkäniemi	30.06.1987
▪ Talvilahti	03.02.1983
▪ Tuliniemi	23.03.1993
▪ Ohtaansalmi – Siltakievari	13.12.2000
▪ Vihtalahti	11.09.2000

MUITA MAANKÄYTTÖSUUNNITELMIA

Rakennusjärjestys

Tuusniemen kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 25.5.2007. Rakennusjärjestys ohjaa rakentamista Maankäyttö- ja rakennuslain sekä asetusten ohella, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa ja Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole asiasta toisin määrätty.

Liikenneturvallisuussuunnitelma

Tuusniemen kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma on valmistunut vuonna 2011. Tuusniemelle, Outokumpuun ja Liperiin laadittiin liikenneturvallisuussuunnitelmat samanaikaisesti. Liikenneturvallisuussuunnitelman tilaajana ovat olleet Pohjois-Savon Ely-keskus ja Tuusniemen kunta. Konsulttina on toiminut Ramboll Finland Oy.

Tuusniemen liikenneturvallisuussuunnitelma on päivitetty 2018 ja siinä on päivitetty mm. liikenneympäristön toimenpidesuunnitelma. Suunnittelualueena on Tuusniemen kunnan alue.

- Suunnitelma perustuu:
- Kuntalaiskyselyn tuloksiin (toteutettu touko-kesäkuussa 2018)
- Tuusniemen kunnan ja ELY-keskuksen vastaanottamiin aloitteisiin
- Liikenneonnettomuusanalyysiin (Poliisin tietoon tulleet onnettomuudet 2013-2017)
- Itä-Suomen suojatiekyselyn tuloksiin (toteutettu huhti-toukokuussa 2018)
- Edellisen liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpidesuunnitelmaan
- Tuusniemen kunnan, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja konsultin asiantuntijoiden suorittamaan maastokäyntiin 17.10.2018.
- Toimenpidesuunnittelussa on käsitelty väylästä kokonaisuudessaan, eli maanteitä, katuja ja yksityisiä teitä. Suunnittelun pääpaino on ollut taajamassa, johon liikenne ja varsinkin jalankulku ja pyöräily keskittyvät.
- Toimenpiteinä on tarkasteltu sekä rakenteellisia toimenpiteitä että liikenteenohjausta, kuten liikennemerkkejä.
- Toimenpiteiden suunnittelussa on painotettu pieniä ja helposti toteutettavia investointeja sekä kestäväää liikkumista tukevia toimenpiteitä.

- Suuri osa toimenpiteistä liittyy jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden parantamiseen.
- Osa toimenpiteistä on toteutettavissa suoraan tämän suunnitelman pohjalta.
- Tällaisia ovat pääosa liikennemerkkejä koskevista esityksistä, jotka nekin tarvitsevat yleensä hallinnollisen päätöksen.
- Osa toimenpiteistä vaatii tarkempaa suunnittelua

Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu 2 kertaa vuodessa.

Tuusniemen ydinkeskustan kehittämisen yleissuunnitelma

Kehittämishankkeella luodaan edellytyksiä, joilla voidaan muodostaa kirkonkylän ydinkeskustaan toimiva ajanmukainen kaupan ja palveluiden keskus sekä samalla viihtyisä kohtaamispaikka. Yleissuunnittelulla haetaan ratkaisut toimintojen pohjaksi.

Yleissuunnitelmaan pohjautuen on rakennettu uusi tori ympäristöineen, saneerattu Keskkitietä välillä Jokitie – Poikkitie, saneerattu Kirkkopolku ja Koivukuja. Jokitie on saneerattu (plv. 20 – 880) ja Jokitie – Keskkitien risteysalueelle on rakennettu kiertoliittymä. Valtuustoraitti, joka on rakennettu välille Kirkkopolku – Jokitie, on purettu v. 2013 K-kaupan laajennuksen alta. Valtuustoraitin asemakaavallinen varaus puretaan vireillä olevan korttelin 24 päivityksen yhteydessä.

MAL-Sopimus

Tuusniemi on mukana Kuopion kaupunkiseudun MAL sopimuksessa. Kuopion seutu: Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tuusniemi

Sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (jäljempänä MAL-sopimus) perustuu Kuopion kaupunkiseudun kuuden kunnan, Pohjois-Savon liiton ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin osapuolten yhteisiin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sopimuksen toimenpiteillä luodaan edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamiselle ja kehittämiselle. Tavoitteena on edistää vähähiilistä ja kestävästä yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen torjumiseksi sekä mahdol-

listaa sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus. Tavoitteena on torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta. Tavoitteena on kasvattaa kestävien liikkumismuotojen osuutta liikennesuoritteesta, parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä työpaikkojen ja palveluiden saavutettavuutta.

Sopimuksessa määritellään tavoitetila ja seuraavien 11 vuoden kehityspolku sekä konkreettiset, vaikuttavimmat ja kuntien keskinäistä ja/tai kuntien ja valtion yhteistyötä edellyttävät maankäyttöä, asumista ja liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet vuosille 2021–2023. Sopimus tarkistetaan rullaavasti eduskuntavaalikausittain.

Sopimuksen lähtökohdat

MAL- sopimuksen 2021-2031 keskeisiä lähtökohtia ovat:

- Pääministeri Marinin hallitusohjelma 10.12.2019
- Kansainväliset ilmastopöytäkirjat ja niiden perusteella laaditut Kansallinen energia- ja ilmastostrategia ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (KAISU) ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevine tavoitteineen
- Eduskunnan kirjelmä asuntopolitiikan kehittämiskohteista (EK 26/2018 vp - O 61/2016 vp) tarkastusvaliokunnan mietinnön pohjalta
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
- 12-vuotinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12)
- Maakunnan, seudun ja kuntien selvitykset, suunnitelmat, strategiat ja tavoitteet
- MAL-yhteistyötä varten kuntien valmisteleva toiminnallisen seudun VI-SIO 2030-luvulle ”Yhdessä erilainen - elinvoimaa vahvistaen - kestävästi kehittyen”
- Seudun erityispiireet: harva asutus, tiivis ydinalue, pitkät etäisyydet, vesistöt ja haasteelliset maastonmuodot, pääväyliin (vt5 ja vt9) tukeutuva liikennejärjestelmä

Tuusniemen vesihuollon kehittämissuunnitelma 2012

Vesihuollon kehittämissuunnitelma kattaa koko kunnan alueen. Kehittämissuunnitelmassa esitetään kunnan aluetta koskevat vesihuoltopalvelujen kehittämistavoitteet, päämäärät, organisatoriset linjaukset, kehittämissuunnitelman liittäminen muuhun suunnitteluun ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseen.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmaluonnos on ollut julkisesti nähtävillä 16.02. – 16.03.2012 välisenä aikana.

Valtuusto hyväksyi vesihuollon kehittämissuunnitelman 07.06.2012 (kv. 18 §).

Tuusniemen maankäytön kehityskuva

Pöyry Oy on laatinut konsulttityönä Tuusniemen maankäytön strategian. Maankäytön kehityskuva sisältää selvityksiä kunnan ympäristöstä, kylistä, rannoista, luontokohteista ja matkailusta ym. Kehittämismahdollisuuksina tuodaan esiin erilaisia kohteita ja niiden mahdollisuuksia sekä yhteisesti hyväksytyjä painopistealueita. Kunnanhallitus on hyväksynyt maankäytön kehityskuva –selvityksen 05.05.2012 ja se on viety tiedoksi valtuustolle ja laitettu esiin Internettiin.

Tonttireservi

Kunnan tonttitarjonta (kunnallistekniset valmiudet):

	<u>Asemakaava-alue</u>	<u>Hietaranta</u>	<u>Pahkasalo</u>	<u>Pappilanniemi</u>	<u>Tuusl</u>
AO	26 (Harjuntaus) + 5 (Honkaniemi)	7	4	9	2
RA	-----	---	6		
RM	-----	---	1		
AR	1 (Harjuntaus) + 1 (Honkaniemi)		---	---	
AKR	1 (Harjuntaus)				
AL	3 (Jussinpelto)				
T	8 (Kankaala) + 6 kaavoituksessa				

Lisäksi Pajulahden asemakaava-alueella on kaksi (2) AO tonttia, joista toisessa on varaus (tontti nro 2).

Koko kunnan alueella yleiskaavoitettuja rakentamattomia tontteja (pääosin RA -tontteja) yhteensä n. 1045. Tontit pääosin yksityisten omistuksessa, eivätkä ole siten myynnissä.

Karttapalvelu

Tuusniemen kunnassa on otettu käyttöön vuonna 2022 Karttatiimin toteuttama sähköinen karttapalvelu, joka on julkaistu kunnan nettisivuilla (Asuminen ja ympäristö alla). Karttapalvelusta löytyvät kaikki kunnan alueella voimassa olevat yleis-, asema sekä ranta-asemakaavat. Palvelusta löytyvät myös kaikki myytävänä olevat tontit.

Tekninen toimi 12.10.2023

Paula Rissanen
Tekninen johtaja

- Liitteet:
- osayleiskaavojen yhteenvetokartta
  - tonttiesite (2 kpl)
  - vireillä olevat kaavamuutokset
  - Tuusjärven kyläyleiskaavan rajauskartta